

*MĀRUPES NOVADA TŪRISMA
ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS
2016.-2020*
**UZRAUDZĪBAS PĀRSKATS PAR
2016.GADU**

SATURS

1. Ievads
2. Stratēģijas ieviešana un uzraudzība
3. Stratēģijas Rīcības plāna uzdevumu un rezultātu monitorings par 2016.gadu
4. Mārupes novada Tūrisma konsultatīvās padomes darbība 2016.gadā

IEVADS

Mārupes novada tūrisma attīstības stratēģija ir vidēja termiņa nozares plānošanas dokuments 2016.-2020.gadam, kas nosaka novada tūrisma attīstības vīziju 2020.gadam, attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus, kā arī to īstenotājus. Stratēģija ir pamats Mārupes novada Domes rīcību un investīciju mērķtiecīgai plānošanai tūrisma nozares attīstībai un popularizēšanai.

Stratēģija izstrādāta pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 14.panta otrās daļas 1.punktā noteikto, Attīstības plānošanas sistēmas likuma 6.panta ceturtajā daļā, Tūrisma likuma 8.pantuun 2009.gada 25.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā” noteikto.

Tūrisma attīstības stratēģija sastāv no piecām daļām:

- Pirmajā daļā „Mārupes novada tūrisma attīstības plānošanu ietekmējošās tendencies un dokumenti” apskatītas šī brīža tūrisma attīstības tendencies gan plašākā mērogā – pasaulei un Eiropā, gan konkrēti Latvijā. Analizēti arī aktuālie starptautiskie un nacionālie tūrisma nozari reglamentējošie plānošanas dokumenti.
- Otrajā daļā „Tūrisma nozares raksturojums Mārupes novadā” veikta novada pašreizējā tūrisma piedāvājuma un potenciālo tūrisma resursu analīze, noteikti prioritāri attīstāmie tūrisma veidi.
- Trešajā daļā apkopotas iedzīvotāju un tūrisma uzņēmēju aptaujas, analizējot kāda ir šo tūrisma attīstībā iesaistīto grupu attieksme pret tūrisma iespējamo attīstību novadā, viedoklis par šī brīža novada tūrisma piedāvājumu, idejas un priekšlikumi novada veidošanai par pievilcīgu tūrisma galamērķi.
- Ceturtā daļā, pamatojoties uz pirmajās trīs daļās veikto situācijas izvērtējumu un izrietošajiem secinājumiem veikta Mārupes novada tūrisma nozares SVID analīze un izvērtētas attīstības perspektīvas. Šajā nodalā noteikta un raksturota Mārupes novada tūrisma attīstības vīzija 2020.gadam.
- Piektā daļā „Rīcības plāns, pamatojoties uz ilgtermiņa prioritātēm, ir noteikti uzdevumi un izveidots rīcības plāns laika periodam no 2016. līdz 2020.gadam.

Mārupes novada tūrisma attīstības stratēģiju ir izstrādājusi Mārupes novada domes tūrisma stratēģijas izstrādes darba grupa.

Uzraudzības pārskats izveidots atbilstoši “Mārupes novada Tūrisma attīstības stratēģijā” noteiktajām vadlīnijām par stratēģijas īstenošanu, uzraudzību un rezultātu novērtējumu.

2. STRATĒGIJAS IEVIEŠANA UN UZRAUDZĪBA

Mārupes novada Tūrisma attīstības stratēģijas ieviešanu nodrošina Mārupes novada Dome.

Mārupes novada Dome stratēģijas ieviešanu nodrošina savu pilnvaru ietvaros, tai skaitā veidojot šīs stratēģijas ietvaros plānoto Tūrisma konsultatīvo padomi.

Tūrisma konsultatīvā padome seko līdzīgi stratēģijas ilgtermiņa mērķos nosprausto rezultatīvo rādītāju sasniegšanas progresam, novērtējot tūrisma nozares attīstību un sekojot līdzīgi stratēģijas rīcības plāna izpildei, analizējot šo izmaiņu cēloņus un potenciālo ietekmi, piedaloties tūrisma attīstības darba plānošanā, t.sk. marketinga aktivitāšu, ieinteresēto pušu sadarbības, notikumu kalendāra, budžeta plānošanā.

Padome sanāk vismaz divas reizes gadā, to vada Attīstības nodaļas vadītājs. Padomes darbā tiek iesaistīti administrācijas pārstāvji (speciālisti), Mārupes novada tūrisma uzņēmēji, sabiedrisko organizāciju pārstāvji, citi novada sabiedrības pārstāvji.

Stratēģijas ietvaros izstrādātais rīcības plāns sākot no 2016.gada ir iekļaujams Mārupes novada Rīcības un investīciju plānā un tā īstenošana ir uzraugāma šī plāna uzraudzības sistēmas ietvaros.

Pārskati:

Pārskatus par stratēģijas rīcības plāna ieviešanas gaitu sagatavo Attīstības nodaļa. Rakstiski pārskati tiek sagatavoti ikgadējā pašvaldības publiskā pārskata sagatavošanas ietvaros, kā arī pēc īpaša Domes pieprasījuma.

Papildinājumi un izmaiņas:

Domes lēmums par šīs stratēģijas aktualizāciju vai jaunas stratēģijas izstrādi ir nepieciešams gadījumā, ja nepieciešams veikt stratēģijas redzējuma un ilgtermiņa mērķu izmaiņas, kā arī beidzoties šīs stratēģijas termiņam. Izmaiņas rīcības plānā tiek veiktas Mārupes novada Rīcības un investīciju plāna uzraudzības ietvaros.

“Mārupes novada Tūrisma attīstības stratēģijas” uzraudzības pārskatā analizēta stratēģijas rīcības plānā paredzēto uzdevumu izpilde. Tajā izvērtēti:

- paveiktie uzdevumi,
- uzdevumi, kuri paveikti daļēji
- uzdevumi, kuri nav tikuši īstenoti, kā arī sniegts skaidrojums.

Lai salīdzinātu 2016. gadā plānotos uzdevumus ar izpildītajiem, atskaitē ir izmantota sekojoša novērtējumu tabula, kur atkarībā no uzdevumu izpildes pakāpes ir iekrāsoti Mārketinga programmas uzdevumi:

2016. gada plānotie uzdevumi	Statuss	2016. gada izpilde
	IZPILDĪTS	paveiktie uzdevumi
	PROCESĀ	daļēji paveikti uzdevumi
	NAV ĪSTENOTS	uzdevumi, kuri nav tikuši īstenoti

3. STRATĒGIJAS RĪCĪBAS PLĀNA UZDEVUMU UN REZULTĀTU MONITORINGS PAR 2016.GADU

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
1. Mērķis: Veidot plānveidīgu Mārupes novada tūrisma koordinācijas sistēmu novada tūrisma attīstībai						
1.1.	Tūrisma attīstību balstīt uz noteiktiem mērķiem un uzdevumiem, vietējā mēroga saistošajiem noteikumiem.	<i>HPV2: Sadarbības un mijiedarbības sekmēšana - Tūrisma stratēģijas izstrāde</i>				
		<p>1.1.1. Mārupes novada tūrisma attīstības stratēģijas apstiprināšana, ieviešana un aktualizēšana, ikgadējā tūrisma rīcības plāna izstrāde un izpilde;</p> <p>1.1.2. Saistošo noteikumu Nr.11/2010 "Par nekustamo īpašumu uzturēšanu un sabiedrisko kārtību Mārupes novadā" papildināšana, iekļaujot prasības par vienotu tūrisma norāžu izgatavošanu un uzstādīšanu uz privātajiem tūrisma objektiem;</p>	2016	<ul style="list-style-type: none"> Izstrādāta novada tūrisma attīstības stratēģija un rīcības plāns 	Mārupes novada Dome	IZPILDĪTS: Mārupes novada Tūrisma attīstības stratēģija 2016-2020.gadam apstiprināta ar 2015.gada 22.decembra domes lēmumu Nr.21
1.2.	Veidot koordinētu tūrisma statistikas uzskaites un pētījumu sistēmu	1.2.1. Izveidot un uzturēt datu bāzi par visiem Mārupes novada tūrisma objektiem un pakalpojumiem, pašvaldībai uzņemoties novada kopējās tūrisma informācijas koordinētāja lomu; <ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības tūrisma objekti. Tūrisma uzņēmēji – to objekti un pakalpojumi. Amatnieki, mājražotāji un mākslinieki. 	Pastāvīgi 2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> Izveidota un regulāri atjaunota tūrisma piedāvājuma datu bāze 	Attīstības nodaļa	IZPILDĪTS: Tieki veikts pastāvīgi.
		1.2.2. Izveidot tūrisma statistiskās uzskaites sistēmu, apkopot statistiskos datus, uzturēt to bāzi: <p>1.2.2.1. Veikt tūrisma objektu apmeklējuma statistikas</p>	1 reizi gadā 2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> Izveidota tūrisma statistiskās uzskaites sistēma. Apkopoti un ievadīti dati. Uzturēta tūrisma statistika. 	Attīstības nodaļa sadarbībā ar novada tūrisma uzņēmējiem	IZPILDĪTS: Pieprasīta un apkopota informācija par apmeklējuma statistiku no objektiem, kuri veic uzskaiti:

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>apkopošanu no tūrisma objektu un pakalpojumu sniedzēju dotās informācijas.</p> <p>1.2.3. Veikt izpēti par Tūrisma informācijas punkta vai centra izveidošanas nepieciešamību un finansēšanas iespējām Mārupes novadā atbilstoši LVS standartam. Analizēt iespēju TIC uzticēt tūrisma informācijas izplatīšanu par plašāku reģionu – arī Olaines un Babītes novadiem, tādējādi, samazinot šādas struktūras uzturēšanas izmaksas katram atsevišķi un palielinot centra eksistences nepieciešamību.</p>				<ul style="list-style-type: none"> - 2016.gadā saņemta statistika par 2015.gadu no 8 objektiem. <p>PROCESĀ: Notikušas tikšanās ar Olaines un Babītes novadiem par tūrisma attīstību, tai skaitā kopīgas tūrisma informācijas izplatīšanu kopīgā TIC. Izpēte plānota 2017.gadā.</p>
1.3.	Nodrošināt novada tūrisma interešu pārstāvniecību reģionālā un nacionālā līmenī	1.3.1. Iestāties Vidzemes tūrisma asociācijā.	2016	<ul style="list-style-type: none"> • Mārupes novada Domes, kā arī novada tūrisma uzņēmēju dalība VTA rīkotos pasākumos un tūrisma aktivitātēs, projektos, u.c. 	Mārupes novada Dome	<p>IZPILDĪTS: Mārupes novada pašvaldība, saskaņā ar 2016.gada 24.februāra Lēmumu Nr.10 kļuvusi par Vidzemes Tūrisma asociācijas biedru. Tūrisma organizators apmeklē ikgadējās biedru sanāksmes, seminārus, mācības, pārstāvot novadu, kā arī sniedz informāciju par novada tūrisma piedāvājumu.</p> <p>2016.gada sēdes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 23.02.2016. Kopsapulce un marketinga padomes sēde. - 20.10.2016. Nemateriālais kultūras mantojums - tūrisma produkta pievienotā vērtība - 14.12.2016. Vidzemes tūrisma forums.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		1.3.2. Novada tūrisma attīstības interešu pārstāvēšana reģionālās un valsts mēroga tūrisma aktivitātēs.	2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> • Dalība darba grupās, TAVA informācijas dienas, ikgadējās Pierīgas, RPR, valsts tūrisma konferencēs, forumos, u.c. 	Mārupes novada Dome	IZPILDĪTS: <ul style="list-style-type: none"> - 04.02.2016. "Balttour 2016" Biznesa forums Rīgā. - 25.02.2016. Lauku tūrisma asociācijas "Lauku Ceļotājs" seminārs Baltezerā. - 01.03.2016. Babītes novada izstrādāto velomaršrutu apspriešana Babītes novadā. - 03.03.2016. Seminārs "Regionālie zīmoli un preču zīmes vietējo produktu realizācijai" Smiltenē. - 18. un 19.04. konference "Kultūras produkta piennesums reģionālā tūrisma attīstībā" Jūrmalā. - 07.09. Zemgales kultūras forums Abgunstes muižā, Jelgavas novadā. - 25.11. Rīgas velo konference
1.4.	Uzņēmēju iesaiste tūrisma plānošanā un attīstībā	RV3.2: Vietējas nozīmes uzņēmējdarbības sekmēšana un Konsultāciju nodrošināšana uzņēmējiem				
		1.4.1. Tūrisma attīstības plānošanai izveidot iesaistīto pušu forumu (konsultatīvo padomi), organizēt regulāras tikšanās.	Vismaz 2 x gadā vai pēc vajadzības 2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> • Tūrisma attīstība tiek plānota, saskaņojot visu iesaistīto pušu intereses, pašvaldībai darbojoties kā šī procesa koordinētāji. 	Attīstības nodaļa, tūrisma uzņēmēji	IZPILDĪTS: Ar 27.04.2016. lēmumu Nr.7 "Par Mārupes novada Tūrisma konsultatīvās padomes nolikuma apstiprināšanu" izveidota Tūrisma konsultatīvā padome un apstiprināts tās nolikums.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>1.4.2. Tūrisma pakalpojumu sniedzēju sniegtu pakalpojumu kvalitātes uzlabošana, papildinot to zināšanas par tūrisma uzņēmējdarbību un novada tūrisma piedāvājumu.</p> <p>1.4.2.1. Izglītības un kvalitātes apmācību cikls par tūrisma uzņēmējdarbību.</p> <p>1.4.2.2. Tūrisma uzņēmēju izglītošana par vietējās dabas un kultūrvēstures vērtībām, faktiem, notikumiem, lai veidotu jaunus tūrisma produktus dabas un kultūras tūrisma piedāvājumā.</p> <p>1.4.2.3. Tūrisma uzņēmēju pieredzes apmaiņas nodrošināšana.</p>	Regulāri pēc pieprasījuma 2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> Organizētas apmācības tūrisma pakalpojumu sniedzējiem par tūrisma produktu un nišas produktu veidošanu, tūrisma uzņēmējdarbību, tūrisma mārketingu, tūristu psiholoģiju, produktu un pakalpojumu pārdošanas īpatnībām, tūrisma klāsteru / puduru veidošanu, tūrisma sadarbības piemēriem, u.c. Tūrisma pakalpojumu sniedzējiem organizēts lekciju cikls par novada kultūrvēsturisko, dabas un citu vērtību izmantošanu novada identitātes veidošanai un stiprināšanai; Tūrisma pakalpojumu sniedzējiem organizēti kopīgi pieredzes apmaiņas pasākumi, ar pašvaldības speciālistiem, apmeklējot tūrisma labās prakses piemērus tūrismā Latvijā un ārvalstīs. 	Attīstības nodaļa, tūrisma uzņēmēji, Pierīgas partnerība	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - 24.11.2016. Novada tūrisma uzņēmēju brauciens pa novada jaunajiem tūrisma objektiem. - 09.12.2016. Organizēts tūrisma un marketinga konsultatīvo padomju, kā arī pārējo ieinteresēto tūrisma uzņēmēju un sabiedrisko organizāciju pārstāvju pieredzes apmaiņas brauciens uz Tartu, Igaunijā ar mērķi apskatīt Igaunijas aviācijas muzeju, Ziemassvētku tirdziņu un TIC, Igaunijas Tautas muzeju
		<p>1.4.3. Veicināt tūrisma pakalpojumu sniedzēju iesaistīšanos Latvijas tūrisma koordinācijas sistēmā un aktivitātēs:</p> <p>1.4.3.1. Dalība tūrisma asociācijās, kā piemēram "Lauku ceļotājs"</p>	Regulāri 2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> Mārupes novada tūrisma pakalpojumu sniedzēji saņemuši kvalitātes apliecinājumus par to tūrisma pakalpojumu vai objektu, kļuvuši par biedriem nozares organizācijās, piedalās plašāka 	Attīstības nodaļa, tūrisma uzņēmēji, Pierīgas partnerība	PROCESĀ: Mārupes novada tūrisma uzņēmējiem tiek gada gaitā izsūtīta informācija par pasākumiem, akcijām, kvalitātes standartiem, u.c.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevums	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>(šobrīd 2 Mārupes tūrisma objekti ir biedri);</p> <p>1.4.3.2. Tūrisma kvalitātes zīmju iegūšana, kā “Zaļais sertifikāts” lauku tūrisma mītnēm;</p> <p>1.4.3.3. Vietējās, reģionālās un nacionālās tūrisma veicināšanas aktivitātēs (akcijās):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muzeju nakts; • Atvērtās dienas laukos; • Satiec savu meistaru u.c.; 		mēroga tūrisma akcijās un pasākumos.		kas saistīti ar tūrisma nozari un kuros ir iespējams iesaistīties.
1.5.	Veicināt novada iedzīvotāju izpratni par tūrismu, novada piedāvājumu, vēlmi iesaistīties novada tūrisma attīstībā	<p>1.5.1. Informēt Mārupes novada iedzīvotājus par tūrisma attīstības pasākumiem un tūrisma piedāvājumu, iesaistīt aktivitātēs:</p> <p>1.5.1.1. Tematisks pielikums “Mārupes Vēstis” par sezonas tūrisma piedāvājumu un pasākumiem.</p> <p>1.5.1.2. Aktīvās atpūtas un novada izziņas pasākumu organizēšana iedzīvotājiem.</p> <p>1.5.2. Organizēt foto konkursu iedzīvotājiem, veidojot novada skaistāko skatu / vietu / objektu foto kolekciju, ko iespējams izmantot novada tūrisma piedāvājuma veidošanai un popularizēšanai.</p>	2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> • 1 līdz 2 reizes gadā izdoti tematiski “Mārupes Vēstis” tūrisma pielikumi (pirms aktīvās tūrisma sezonas atklāšanas, “Ziemas atpūtas iespējas novadā”, u.c.). • Mārupes novada iedzīvotāji piedalās aktīvās atpūtas un izzinas pasākumos, vairāk brīvo laiku pavada novadā. 	Attīstības nodaļa, Sabiedriskās attiecības	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Iedzīvotājiem noorganizēti 3 aktīvās atpūtas pasākumi novada tūrisma piedāvājuma iepazīšanai. - Informācija par tūrisma piedāvājumu un jaunumiem pastāvīgi tiek atjaunota un pieejama pašvaldības mājaslapā, avīzē, citos sociālajos tīklos.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>1.5.3.1. Organizēt atvērto durvju dienas skolēniem un jauniešiem tūrisma uzņēmumos, iesaistīties „ēnu dienās”.</p> <p>1.5.3.2. Reizi gadā organizēt Mārupes novada skolēniem ekskursiju pa novadu.</p> <p>1.5.3.3. Iesaistīt skolu jauniešus tūrisma produktu ideju ģenerēšanā – ideju konkursa organizēšana projektu nedēļas ietvaros.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Noorganizētas atvērto durvju dienas tūrisma uzņēmumos. • Notikušas skolēnu ekskursijas pa Mārupes novadu skolēnus iepazīstinot ar novada tūrisma piedāvājumu. • Skolēni izstrādājuši idejas novada tūrisma attīstībai skolas projektu nedēļas vai citu mācību pasākumu ietvaros. 	iestādes, Mārupes novada uzņēmēji, Pierīgas partnerība	ekskursijas uz novada, tai skaitā tūrisma jomas uzņēmumiem.
2. Mērķis: Attīstīt kvalitatīvu un atraktīvu Mārupes novada tūrisma piedāvājumu						3.
2.1.	Uzlabot esošo un veidot jaunu tūrisma informācijas infrastruktūru	<i>(Investīciju plāns - RV2.2: Labiekārtošana, Tūrisma norāžu izvietošana)</i>				
		2.1.1. Tūrisma norāžu (autobraucējiem, velobraucējiem, kājāmgājējiem) izvietošana visā Mārupes novada teritorijā.	2016-2018	<ul style="list-style-type: none"> • Pie Latvijas valsts autoceļiem uzstādītas ceļazīmes Nr.704. un 706. uz Mārupes novada tūrisma un sabiedriskajiem objektiem; • Mārupes novada ciemu centros, pie pašvaldības ceļiem un ielām uzstādītas vienota stila vietējā mēroga informatīvās virziena norādes (aptuveni 30 vietas 90 norādes). 	Labiekārtošanas dienests, Attīstības nodala.	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Uzstādītas virziena norādes uz 11 Mārupes novada tūrisma un sabiedriskajiem objektiem - zīmes nr.704 ar baltu fonu un melniem simboliem uzstādītas uz 5 sabiedriskajiem objektiem - Mārupes vidusskolu, Mārupes sporta kompleksu, Dienas centru “Skulte”, BMX sporta parku un Mārupes kapiem. Nr. 706. zīmes ar brūnu fonu un baltiem simboliem uzstādītas uz 6 tūrisma objektiem – Balto krustu, Švarcenieku muižu, Militāro lidmašīnu

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
						IL-28, Mārupes veikborda parku, Atpūtas vietu "Bejas" un Božu ūdenskrātuvi, Stalli un atpūtas vietu "Žirgzandales". - Vienotā stila vietējā mēroga norādēm izstrādāts vizuālais dizains un noteiktas to nepieciešamās uzstādīšanas vietas.
		<p>2.1.2. Tūrisma stendu satura aktualizācija, jaunu uzstādīšana. Atjaunojot stendus izvērtēt to atrašanās vietas piemērotību, iespējams pārvietojot uz vietām, kam raksturīga lielāka cilvēku koncentrācija.</p> <p>2.1.2.2. Uzstādīt izgaismotu tūrisma informācijas stendu Skultes ciemā (ieteicamā vieta blakus Militārajai lidmašīnai IL-28 Skultes ielas malā vai blakus Skultes dienas centram);</p> <p>2.1.2.3. Pēc vajadzības uzstādīt jaunus info stendus novada teritorijā.</p> <p>2.1.2.4. Aktualizēt Mārupes novada Domes vestibila karti.</p>	2016-2020 <i>Pēc vajadzības</i>	<ul style="list-style-type: none"> Aktualizēta tūrisma informācija uz novada teritorijā esošajiem stendiem, tie izgaismoti (pie novada Domes ēkas, Tiraines ciemā blakus Vecajai Jelgavas šosejai, Jaunmārupē pie ūdenstorņa, pie Mārupes kapiem). Novadā uzstādīti jauni tematiski stendi pie atsevišķiem tūrisma objektiem; Atjaunota domes ēkas vestibila karte. 	Labiekārtošanas dienests, Attīstības nodaļa	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> Mārupes novada domes vestibilā uzstādīta aktualizēta novada apskates un sabiedrisko objektu karte. Izstrādāts vienots dizains novada āra tūrisma informatīvajiem stendiem (kartēm). To atjaunošana paredzēta pakāpeniski 2017. un 2018.gadā.
		<p>2.1.3. Uzstādīt elektroniskos informācijas stendus (iekštelpu un āra ar interneta pieslēgumu):</p> <p>2.1.3.1. Telpu interaktīvie stendi – pašvaldības ēkas vestibilā, citās pašvaldības sabiedriskajās ēkās.</p> <p>2.1.3.2. Āra stendi – pie pašvaldības ēkas, pēc vajadzības citur novadā (pie TIC). Šāds stends nepieciešams ārpusē pie TIP/TIC.</p> <p>2.1.3.3. Uz stendiem nepieciešams paredzēt video novērošanu.</p>	2016-2019	<ul style="list-style-type: none"> Uzstādīti telpu interaktīvie stendi, radīta iespēja apmeklētājiem skatīt novada mājaslapu, tai skaitā tūrisma informāciju, kultūras un izklaides pasākumu afišas, nodrošināta piekļuve internetam. Uzstādīti āra info stendi. Nodrošināta iedzīvotāju un 	Attīstības nodaļa, Labiekārtošanas dienests	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> Mārupes administratīvajā centrā, Daugavas ielā 29, uzstādīts pēc individuāla dizaina izgatavots interaktīvs tūrisma informācijas stends, kurš dod iespēju iepazīties ar tūrisma informāciju iedzīvotājiem un viesiem 24 stundas diennaktī.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
				viesu piekļuve tūrisma un cita veida informācijai 24/7, kā arī piekļuvi internetam.		Tuvāko gadu gaitā, attīstoties atpūtas nozarei, otrs āra interaktīvais stends varētu tikt uzstādīts Jaunmārupes ciemā. Telpu interaktīvā stenda nepieciešamība domes vestibilā vairs nav aktuāla, jo šāds stends uzstādīt ārpusē pie ēkas. Telpu interaktīvo stendu uzstādīšanas nepieciešamība citās iestādēs jāizvērtē.
2.2.	Tūrisma objektu	2.1.4. Uzstādīt Mārupes novada robežzīmes pie maģistrālajiem autoceļiem, uzsverot novada identitāti un sveicot novadā. 2.1.4.1. Konkurss par Mārupes novada robežzīmes dizainu. 2.1.4.2. Izvērtēt piemērotākās robežzīmju uzstādīšanas vietas (iespējamās vietas A5 šosejas labajā malā iebraucot novadā no Olaines novada puses (netālu no Sila kapu ūdenskrātuves) iebraucot novadā no Rīgas pilsētas pa Daugavas ielu un pa Jelgavas ceļu, V19 malā iebraucot Mārupē no Babītes novada puses virzienā uz Skultes ciemu, u.c.); 2.1.4.3. Robežzīmju atklāšana par godu Latvijas valsts simtgadei 2018.gadā.	2016 - 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Uzstādītas novada robežzīmes pie maģistrālajiem auto ceļiem, uzsverot novada identitāti un sveicot novada iedzīvotājus un viesus. 	Mārupes novada Domes speciālisti, uzņēmēji.	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Labiekārtošanas dienests ir izstrādājis vairākus robežzīmju dizaina variantus. - Izstrādājot novada labiekārtošanas plānu noteiktas vietas, kurās būtu iespējams un lietderīgi uzstādīt novada robežzīmes.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevums	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
	attīstība dabas teritorijās	2.2.1. Medema purva un meža daļas labiekārtošana rekreācijas mērķiem: 2.2.1.1. Vienošanās ar SIA "Rīgas Meži". 2.2.1.2. Tehniskā izpēte un projekta izstrāde; 2.2.1.3. Dabas teritorijas labiekārtošana; 2.2.1.4. Dabas teritorijas (mežaparka) apsaimniekošanas pasākumi.	2016-2018	<ul style="list-style-type: none"> • Labiekārtota dabas teritorijas Pierīgā iedzīvotāju un viesu atpūtai pie dabas – soli un atpūtas vietas, bērnu šķēršlu takas un rotaļu laukumi, dabas izziņas taka (taka, kas savieno Mārupes mežaparku ar Stūnīšu ezeriem u.c. objektiem), uzstādītas atkritumu urnas un ekoloģiskās tualetes, izveidoti un labiekārtoti maršruti gājējiem, riteņbraucējiem, jātniekiem, publicēti dabas izziņas materiāli digitālā u.c. formātos. 	Mārupes novada Dome - Attīstības nodaļa, Labiekārtošanas dienests, juristi, sabiedriskā attiecības, citi speciālisti, SIA "Rīgas Meži"	<p>PROCESĀ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veikta teritorijas izpēte, piesaistot dabas ekspertu Juri Smaljinski. Rezultātā iegūt pētījums par teritoriju un labiekārtošanas rekreācijas mērķiem priekšlikumi. - Nosūtīta vēstule par iespējamo rekreācijas teritorijas izveidošanu SIA "Rīgas meži" piederošajā, Medema purvam pieguļošā, meža teritorijā ar kadastra apzīmējumu 80760150005 Mārupes novadā. - SIA "Rīgas Meži" konkrētu atbildi par sadarbības piedāvājumu 24.oktobrī, pēc SIA "Rīgas Meži" lūguma tika atkārtoti nosūtīti Mārupes novada pētījuma rezultāti par konkrēto teritoriju un labiekārtošanas priekšlikumi. - SIA pārstāvē Daiga Novicka norādījusi, ka saņemto priekšlikumu nav virzījusi tālāk uz valdes sēdi. Pieprasī sagatavot jaunu priekšlikumu, izslēdzot iespēju nodot teritoriju pašvaldībai bezatlīdzības lietošanā. Aicina samazināt prasītās teritorijas apjomu, norāda,

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
						ka SIA uzdevums ir pelnīt ar kokmateriālu izstrādi nevis veidot rekreācijas teritorijas.
		<p>2.2.2. Rekreācijas iespēju popularizēšana <i>Natura 2000</i> teritorijā Cenas tīrelis.</p> <p>2.2.2.1. Izvērtēt rekreācijas iespēju dažādošanu Cenas tīrelī papildu jau esošajai purva laipai un skatu tornim, kas izbūvēts dabas teritorijā no Babītes novada puses.</p> <p>2.2.2.2. Piekļuvas iespēju izveidošana Cenas tīreļa laipai cauri mežu teritorijām no Mārupes novada puses, saīsinot ceļu un mazinot nepieciešamību izmantot lielceļu nokļūšanai rekreācijas zonā.</p>	2016-2018	<ul style="list-style-type: none"> Izveidota un labiekārtota meža taka/ ceļš, kas sasaistītas ar veloceliņiem/ velomaršrutiem, tiešai nokļūšanai no Mārupes novada līdz Cenas tīreļa laipai. Mārupes novadā uzstādīts Popularizēta Cenas tīreļa laipa un skatu tornis, Mārupes novada teritorijā piemēram pie takas, kas ved uz objektu uzstādot arī informatīvu tūrisma stendu par to. 	Mārupes novada Dome - Attīstības nodaļa, Labiekārtošanas dienests, juristi, sabiedriskā attiecības, citi speciālisti, SIA "Rīgas Meži", Babītes pašvaldība.	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> Tikusi izvērtēta iespēja startēt projektu konkursā ERAF programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.4.1. specifiskā atbalsta mērķa "Saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas" 5.4.1.1. pasākumu "Antropogēno slodzi mazinošas infrastruktūras izbūve un rekonstrukcija Natura 2000 teritorijās" ar Mārupes novada dabas teritoriju Cenas tīrelis, paredzot projektu dabas taku un/vai purva laipas izveidošanai no Mārupes novada puses. Notikušas konsultācijas ar purvu speciālisti Māru Pakalni. Noskaidrots, ka Mārupes novadam startēt šajā konkursā nav iespējams, jo purva DAP jau ir izpildītas visas paredzētās aktivitātes un vienīgā Rīcības Plānā paredzētā taka/ laipa jau ir izbūvēta no Babītes novada puses. Lai realizētu šādu jaunu takas izbūvi no Mārupes

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>2.2.5. Popularizēt Mārupīti, kā novada dabas un kultūrvēstures vērtības un attīstīt ar to saistītas tūrisma aktivitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.2.5.1. Slēpņu izvietošana pie potenciālajiem Mārupītes sākuma (iztekas) punktiem un to reģistrēšana geocaching.com. 2.2.5.2. Atraktīva vides objekta, kas veltīts Mārupītei kā nozīmīgai Rīgas Pārdaugavas vēstures „dalībnieci” – izveide Mārupītes gatvē; Atraktīva vides objekta „Mārupītes gatve – vienīgā pasaulē” izveide un uzstādīšana. Mārupītes skolu konkursa idejas par Mārupītes vides objekta (Mārupītes gatvē) izveidi īstenošana. 2.2.5.3. Ikgadējas Mārupītes skolēnu ekskursijas ar kājām „Ekspedīcija gar Mārupīti”. 2.2.5.4. Mārupītes vidusskolas skolēnu novadpētnieciskais darbs – „Meklējam Mārupītes sākumu un/vai vēsturisko gultni”, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas. 2.2.5.5. Mārupītes skolu konkurss par labāko video sižetu „Mārupīte tecējums”. 2.2.5.6. Ar Mārupīti saistīts pasākums „Mārupītes svētki”. Sākotnēji – scenārija izstrāde (var apvienot 	2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> • Organizētas dažādas tūrisma aktivitātes, kas saistītas ar Mārupītes, kā Mārupītes novada dabas un vēstures vērtības godināšanu. • Izveidots vides objekts, kas veltīts notikumiem, kurus vēsturiski ietekmējusi Mārupīte. 	Mārupītes novada Dome, Izglītības pārvalde, Mārupītes skolas, Jauniešu dome, Biedrības un uzņēmēji	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Piesaistot vides ekspertu Juri Smalinski veikta Medema purva dabas teritorijas izpēte, no kurās iztek Mārupīte. Izpētes rezultātā noteiktas iespējamās upītes iztekas vietas. - 2016.gadā organizēti pārgājieni novada iedzīvotājiem un viesiem uz Medema purvu, tai skaitā Mārupītes izteiku.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevums	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>ar Vispasaules ūdens dienu vai citu pasākumu).</p> <p>2.2.5.7. Īstenot (pabeigt) Mārupītes „Zaļā veloceliņa” ideju (velokoridors) ar turpinājumu Mārupes novadā.</p>				
2.3.	Parku un skvēru ierīkošana un atpūtas vietu labiekārtošana (650 000 EUR RV2.2:Labi ekārtošana, Parku un skvēru ierīkošana un atpūtas vietu labiekārtošana)	<p>RV2.2: Labiekārtošana (Parka un skvēru ierīkošana un atpūtas vietu labiekārtošana)</p> <p>2.3.1. Ģimenes aktīvās atpūtas parka izveidošana Skultes ielā 31, Skultē pašvaldības meža teritorijā aiz Skultes dienas centra (zemes gabala kopējā platība 6,85ha, no tā 0,4337ha Dienas centra teritorija) - (1 posms: izpēte, tehniskās dokumentācijas sagatavošana; 2 posms: labiekārtošana).</p> <p>2.3.3. Pievilcīgas novada ainaviskās vides veidošana, balstoties uz novada labiekārtošanas plānu, sadarbojoties ar pašvaldības ainavu arhitektu (piemēram, ziedu motīvs pilsētas vides dizainā, logo iedzīvināšana vides infrastruktūras objektos galvenajos apmeklētāju koncentrēšanās punktos, piemēram Jaunmārupes dabas parkā, u.c.</p>	<p>1.posms – 2016 2.posms - 2017</p> <p>2016-2018</p>	<p>Izveidota vissezonas ģimenes atpūtas teritorija, kur iespējams atpūsties, organizēt sporta treniņus un sacensības, nodarbības Skultes diena centra klientiem, Skultes sākumskolai. Papildinātas aktīvās atpūtas iespējas Skultē blakus stadionam un apskates objektam – lidmašīnai IL-28, attīstīts Skultes ciems.</p> <p>Izveidoti un uzstādīti vides elementi, kas rada pievilcīgāku apkārtējo vidi un veido Mārupes novada vizuālo tēlu.</p>	<p>Attīstības nodaļa, Labiekārtošanas dienests</p>	<p>PROCESĀ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izstrādāts projekts Skultes aktīvās atpūtas parka izbūvei. - Tieki gatavoti projekta iesniegums LEADER programmai Eiropas fondu finansējuma piesaistīšanai objekta izbūvei. <p>PROCESĀ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izstrādāts novada Labiekārtošanas plāns. - Piesaistoti studenti izstrādātas idejas vairāku novada rekreācijas teritoriju iespējamai labiekārtošanai. - Jaunmārupe pie ūdenstora uzsākta apstādījumu ierīkošana, ar tiem izveidojot dobi, kura vizuāli attēlos novada logo.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>2.3.4. Militārās lidmašīnas IL-28 Skultes ciemā, apkārtējās teritorijas laukuma labiekārtošana (Skultes iela 19, kadastra nr.8076 001 0014);</p> <p>2.3.5. Skatu laukuma izbūve blakus starptautiskās lidostas “Rīga” skrejceļam vietā, kura šobrīd ir populāra lidmašīnu vērošanai – skatu laukums (iespējams tornīts), soliņi, atkritumu urnas.</p>	2016-2018 2016-2017	<p>Labiekārtota Skultes lidmašīnas - reaktīvā bumbvedēja (IL-28) apskates teritorija – lidmašīnaizgaismota, rekonstruēti zem un ap to esošie celini, uzstādīti soliņiun info stenda par lidmašīnu. Radīts kvalitatīvs tūrisma objekts.</p> <p>Izveidots skatu laukums pie lidostas skrejceļa lidmašīnu vērošanai.</p>		<p>PROCESĀ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pašvaldības projektu konkursā “Mārupe-Mūsu mājas” SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” iesnieguši projektu par finansējuma saņemšanu lidmašīnas postamenta atjaunošanai. <p>PROCESĀ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pēc pašvaldības iniciatīvas izstrādātās idejas skatu laukuma labiekārtošanai un uzrunāta starptautiskās lidostas “Rīga” vadība par iespēju nodot pašvaldībai bezatlīdzības lietošanā skatu laukuma zemes gabalu labiekārtošanai. - Ticis sagatavots un iesniegts projekts par skatu laukuma izbūvi LEADER programmai, saņemts projekta apstiprinājums. Tomēr, projektu nebija iespējams īstenot, sakarā ar to, ka tam būtu nepieciešams zemes nomas līgums 7 gadiem ar Satiksmes ministriju, kura šo iespēju atteica, pamatojoties uz apsvērumu, ka lidostai zeme varētu būt nepieciešama ātrāk lidlauka paplašināšanai. - Ar lidostu “Rīga” panākta vienošanās par to, ka

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
						pašvaldība nodot tai visus savus plānus un skices laukuma labiekārtošanai. Lidostas valde izskatīs iespēju pašiem īstenot vismaz daļu no šiem plāniem un labiekārtot skatu laukumu.
2.4.	Novada vēsturisko vērtību apzināšana un saglabāšana	<i>RVI.3: Daudzpusīgi kultūras un publiskie pakalpojumi – Muzeju izveide.)</i>				
		2.4.1. Mārupes novada vēstures izpēte: 2.4.1.1. Piesaistot vēstures ekspertu izveidot novada vēsturiski faktoloģisko aprakstu. 2.4.1.2. Iesaistot iedzīvotājus, apkopot interesantus faktus un legendas (Mārupītes leģendas).	2016-2018	<ul style="list-style-type: none"> • Izveidots hronoloģisks vēstures notikumu apraksts par Mārupes novada vēsturi – notikumi, muižas, dzimtas, senie nosaukumi, vietvārdi, skaidrojumi, administratīvi teritoriālās pārmaiņas, u.c.), atmiņu stāsti, 1. un 2. Pasaules karu cīņu liecības, u.c. • Informācija izmantota ekskursijām, gidi apmācībai un novadpētniecības muzeja krātuvei, leģendu radīšanai (leģenda par Rautenfeldu dzimtu, muižnieku Švarcu, Skultes lidmašīnas pilotu un tās nonākšanu Skultē, u.c.) 	Attīstības nodaļa, Mārupes novada domes izglītības un kultūras iestādes (Mārupes vidusskola, Skultes novadpētniecība s pulciņš "Mazais Novadpētnieks", u.c.)	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Apkopota informācijas par novada vēsturiskajām un piemiņas vietām. - Veikta padziļināta informācijas apkopošana par Mārupes novada kultūras namu 2017.gadā paredzētajām ēkas 75 gadu jubilejas svinībām un piemiņas plāksne teksta sagatavošanai. - Panākta vienošanās ar Olaines novada muzeja speciālistu par palīdzību Mārupes novada vēstures izpētē. - Apzināti cilvēki, kuri ir apkopojuši informāciju par novada vēsturi, kā piemēram Skultes novadpētniecības pulciņa vadītājs Valdis Čeičs, Mārupes vidusskolas vēstures skolotāja Anita Kalniete, un citi. Ar šiem cilvēkiem notikušas tikšanās.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>2.4.2. Novadpētniecības muzeja izveide novada vecākajā ēkā – Švarcekmuižā.</p> <p>2.4.2.1. Švarcekmuižas, kā novada vēstures liecības saglabāšana pašvaldības īpašumā, vietējās nozīmes vēstures pieminekļa statusa piešķiršana ēkai, arhitektoniski – mākslinieciskā izpēte un novērtējums. Muižas ēkas rekonstrukcija, tai skaitā otrā stāva telpu labiekārtošana. Apkārtnes labiekārtošana, tai skaitā parka un dīķa sakopšana.</p> <p>2.4.2.2. Mārupes novada vēstures ekspozīcijas izveide</p>	2016-2019	<p>Izveidota mūsdienīga ekspozīcija par Mārupes novada vēsturi, apvienojot vēsturiskas vērtības (muzeja vītrīnu koka elementi veidoti no Rautenfeldu muižas koka detaļām kā piemiņa par kādreizējo Bieriņu muižu) un mūsdienu tehnoloģijas (2 Skultes novadpētniecības pulciņa izstrādāto vēsturisko spēļu digitalizācija, ko iespējams izmantot ekskursijas laikā).</p> <p>Izveidots un darbojas novadpētniecības muzejs.</p>	Mārupes novada dome, kultūras un izglītības iestādes.	<p>PROCESĀ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Švarcekmuižai jeb Švarceniekai muižai pēc pašvaldības iniciatīvas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija 2016.gadā piešķīrusi vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļa statusu. - Pēc pašvaldības pieprasījuma saņemti inspekcijas tehniskie nosacījumi ēkas arhitektoniski – mākslinieciskā izpētes un novērtējuma veikšanai, tikai pēc kuras īstenošanas iespējams veikt muižas rekonstrukciju. - Tieki gatavoti projekta pieteikums LEADER programmai ES finansējuma piesaistei muižas vēsturiskā parka labiekārtošanai.
		2.4.3. Aviācijas tehnikas muzeja saglabāšana Mārupes novadā un attīstība (labiekārtošana, uzlabojot tā sniegto pakalpojumu kvalitāti un vizuālo tēlu).	2016-2020	Darbojas labiekārtots Aviācijas tehnikas muzejs.	Attīstības nodaļa, Biedrība "F.Candera aviācijas tehnikas muzejs", VAS "Starptautiskā lidostas "Rīga", RTU Aeronautikas institūts.	<p>PROCESĀ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tīcis iesniegts starpvalstu sadarbības projekts INTERREG EST-LAT programmā par Mārupē esošā Aviācijas tehnikas muzeja un Tartu aviācijas muzeja attīstību – projekts tika noraidīts, jo komisija nesaskatīja starptautiskās sadarbības nepieciešamību aktivitāšu īstenošanai.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
						<ul style="list-style-type: none"> - 31.08.2016. Pieņemts Mārupes novada domes lēmums Nr.23 "Par nodibinājuma dibināšanu", kas paredze kopīgi ar VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga””, SIA „F.Candera Jauno lidotāju klubs” un biedrību „F.Candera Aviācijas Tehnikas muzejs” dibināt kopīgu nodibinājumu ar mērķi saglabāt kultūrvēsturisku mantojumu aviācijas jomā. - 28.11.2016. pieņemts VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga”” valdes lēmums Nr.64 par VAS daļību nodibinājumā. - Tieki gatavoti nepieciešamie dokumenti nodibinājuma reģistrēšanai, kā arī darbības plāns tālakai muzeja attīstībai.
2.5.	Popularizēt novada amatniekus un mājražotājus – viņu prasmes un produktus	<p>2.5.1. Veicināt novadā mājražotāju un amatnieku produkcijas iegādi iedzīvotāju un viesu vidū:</p> <p>2.5.1.1. Izplaīt informāciju novada uzņēmējiem par viņu produkciju un piedāvājumu tuvojoties dažādiem svētkiem (Lieldienas, Jāni, Ziemassvētki, u.c.);</p> <p>2.5.1.2. Tuvojoties dažādiem gadskārtu svētkiem organizēt novada amatnieku,</p>	2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> • Novada iedzīvotājiem un viesiem radīta iespēja iepazīties ar novadā tapušajiem izstrādājumiem un iespēja tas iegādāties. • Novadā kā tūristu piesaistes objekti darbojas vairākas atvērtās saimniecības, kurās iespējams redzēt amatnieku produktu tapšanas procesu, iesaistīties radošajās darbnīcās un apgūt kādu no prasmēm. 	Attīstības nodaļa, Muzejs, kultūras iestādes, Pierīgas partnerība, uzņēmēji.	IZPILDĪTS: <ul style="list-style-type: none"> - 11.03. organizēts pieredes apmaiņas brauciens uz Jelgavu, kura ietvaros apmeklētas gan saimniecības, gan biedrības “Pārtikas amatnieki” veikals. - 19.04.2016. Organizēts informatīvs seminārs Mārupes novada amatniekiem un

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevums	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>mājražotāju, mākslinieku tirdziņus.</p> <p>2.5.1.3. Organizēt izstādes un darbnīcas;</p> <p>2.5.1.4. Veidot amatnieku centru - māju/ telpu,kur novada amatniekiem būtu iespēja parādīt savu arodu un interesantiem aplūkot amatniekus darbībā, piedalīties novada amatnieku radošajās darbnīcās, iegādāties amatnieku izstrādājumus, pasūtīt amatnieku izstrādājumus – iespējams Švarceniekų muižā (muzeja ēkā) vai plānotajā Multifunkcionālajā kultūras centrā.</p> <p>2.5.1.5. Sekmēt atvērto saimniecību veidošanos, piedāvājot iespēju apmeklēt amatnieka vai mājražotāja darbnīcu, iepazīties ar viņa prasmi un iegādāties izstrādājumus.</p>				<p>mājražotājiem Jaunmārupes bibliotēkā.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sagatavots un izdots buklets par Mārupes novada amatnieku, mājražotāju un mākslinieku piedāvājumu "Radīts Mārupes novadā" (septembrī 1000 gab.), decembrī papildināts makets ar jauniem amatniekiem un mājražotājiem - bukletam no 3 atvērumiem palielinoties līdz 4 (decembrī – papildus tirāža 3000 gab.) - 14.10.2016. Novada Uzņēmēju dienu ietvaros organizēta arī novada meistarū darbu prezentācija īpašā stendā. - Noorganizēti 2 Mārupes novada amatnieku un mājražotāju gadatirgi (04.05. un 25.09.), kurus apmeklējuši ap 1000 pircēju.
		2.5.2. Izveidot lauksaimniecības un amatniecības produkta tirdzniecības vietu (vietas) novadā, nodrošinot iedzīvotājiem un viesiem iespēju iegādāties vietējos eko produktus un lauku labumus, kā arī vietējos amatniecības izstrādājumus.	2016-2018	Izveidotas lauksaimniecības un amatniecības produkta tirdzniecības vietas.	Attīstības nodaļa, Labiekārtošanas dienests, Pierīgas Partnerība, uzņēmēji.	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Administratīvā centra projekta ietvaros, kurš ir izstrādāts 2016.gadā, paredzēta arī stāvlaukuma izbūve zemes gabalā Bebru ielā 10 pretim lielveikalam "Rimi" uz

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
						pašvaldības zemes, kas organizējot gadatirgus tiks izmantots kā tirdzniecības vieta.
2.6.	Velotūrisma infrastruktūras labiekārtošana	2.6.1. Veloceliņu tīkla plānošana un izbūve: veloceliņi starp novada ciemiem un to sasaiste ar kaimiņu novadu veloceliņiem 2.6.1.1. Veloceliņu tīkla izpēte un plāna izveide, nosakot prioritāros posmus; 2.6.1.2. Veloceliņu pakāpeniska izveide, sākot ar prioritāriem posmiem; 2.6.1.3. Istenot (pabeigt) Mārupītes „Zaļā veloceliņa” ideju (velo koridors) ar turpinājumu Mārupes novadā. 2.6.1.4. Atpūtas infrastruktūras labiekārtošana gar veloceliņiem (atpūtas vietas, velo novietnes, soliņi, info stendi);	2016-2020	Izveidoti un labiekārtoti novada veloceliņi atpūtai un starp Mārupes novada ciemiem (veloceliņš starp Mārupi un Jaunmārupi, Zaļā veloceliņa turpināšana Mārupes novadā, veloceliņa izbūve Olaine-Mārupe-Rīga, u.c.)	Labiekārtošanas dienests, Attīstības nodaļa	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - 2016.gadā veikta izpēte par labāko trasējumu veloceliņam, kurš savienotu Mārupes un Jaunmārupes ciemos. Uzsākta veloceļa projektēšana.
		2.6.2. Mārupes velomaršrutu uzturēšana, izvērtēšana, labiekārtošana: 2.6.2.1. Mārupes novada velomaršrutu izvērtēšana pielāgojot tos esošajai situācijai. 2.6.2.2. Ceļu seguma uzlabošana neieciešamās vietās; 2.6.2.3. Atpūtas vietu labiekārtošana velomaršrutu celā, īpaši to, kuri virzīti cauri novada dabas teritorijām.	Pastāvīgi 2016-2020	Uzturēti un arī regulāri aktualizēti Mārupes novada velomaršuti, rodoties jauniem tūrisma objektiem vai pakalpojumiem, kā arī citiem izzūdot pārskatīta maršruta gaita. Nepieciešamās vietās veikti ceļa seguma uzlabojumi, iekārtotas atpūtas vietas maršrutu celā.	Attīstības nodaļa, Labiekārtošanas dienests.	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Uzsākta atpūtas/ tūrisma informācijas laukuma projektēšana Jaunmārupē pie ūdenstorņa, kur tiktu uzstādīta jauna novada tūrisma karte, soliņš, atkritumu urna, izveidota stāvvieta automašīnai, velosipēdu turētājs. Objekts atradīsies blakus

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
						<p>veloceliņam, kurš savienos Jaunmārupes un Mārupes ciemus, kā arī atradīsies markētā velomaršuta Nr.114 ceļā.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzstādīts velo apkopes stends pie Jaunmārupes vidusskolas. - Paredzēts uzstādīt vēl 3 velo apkopes stendus novada ciemos.
		2.6.3. Velo novietņu (vēlamis ar nojumi) izvietošana tam nepieciešamajās vietās novada teritorijā.	2016-2018	Novada teritorijā pie velobraucēju koncentrēšanās vietām uzstādītas velo novietnes - pie Mārupes novada domes, Jaunmārupes dabas parka, Dienas centriem un citur	Labiekārtošanas dienests, Attīstības nodaļa	IZPILDĪTS: <ul style="list-style-type: none"> - 13.08.2016.pie Mārupes vidusskolas atklāts pirmais velo apkopes stends novadā, kas uzstādīts sadarbībā ar Mārupes uzņēmēju biedrību, piesaistot finansējumu no LMT projektu konkursa. - 2016.gadā LEADER programmā iesniegts un apstiprināts projekts par 3 velo apkopes stendus uzstādīšanu Mārupes novada ciemos – Skultē, Mārupē un Jaunmārupē.
		2.6.4. Reģistrēt un markēt velomaršrutus	2016-2020	Markēti Mārupes novada velomaršuti un maršruti, kas savieno Mārupes novadu ar kaimiņu novadiem un Rīgas pilsētu.	Labiekārtošanas dienests, Attīstības nodaļa	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - 2015.gadā reģistrēts Vidzemes tūrisma asociācijas bāzē ar nr.114 un markēts dabā novada pirmais velomaršruts “Dabas vērtību velomaršruts”. - 2016.gadā jauni maršruti nav tikšu markēti, jo notiek pārrunas ar SIA

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
						“Rīgas meži” par meža teritorijas, caur kuru ved lielākā daļā pārējo velomaršrutu, Medema purva un meža teritorijas nonākšanu pašvaldības apsaimniekošanā.
2.7.	Tematisku piedāvājumu un pasākumu izstrādāšana novada viesiem	<p>2.7.1. Organizēt ikgadējus, tradicionālus un reģionā atpazīstamus izklaides un izziņas pasākumus Mārupes novada iedzīvotājiem un viesiem, kas izceļ novada vērtības, piedāvā iepazīt izklaides un atpūtas iespējas:</p> <p>2.7.1.1. Aktīvā tūrisma sezonas atklāšanas un noslēguma pasākumus (svētkus) Mārupes novada iedzīvotājiem un viesiem tradicionāli pavasarī un rudenī.</p> <p>2.7.1.2. Citus aktīvās atpūtas pasākumus visai ģimenei - velo atpūtas braucieni Mārupes novada teritorijā vai starp novadiem, u.c. Orientēšanās pasākumus dabā vai pilsētvidē, foto orientēšanos, auto orientēšanos, velo orientēšanos u.c.</p> <p>2.7.1.3. Novada svētkus;</p> <p>2.7.1.4. Mārupei unikālus pasākumus, kā piemēram “Mārupes Gurķis”, u.c.</p> <p>2.7.1.5. Tematiskas izstādes un parādes, vides akcijas;</p> <p>2.7.1.6. Un citi pasākumi.</p>	2016-2020	Mārupes novada viesu piesaistīšanai noorganizēti dažādi aktīvās atpūtas un svētku pasākumi.	Mārupes kultūras nams, Mārupes sporta centrs, Attīstības nodaļa. Iespējama sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām, uzņēmēji.	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - 04.05. Noorganizēts aktīvā tūrisma sezonas atklāšanas pasākums - novada amatnieku un mājražotāju tirdziņš, kā arī brīvdabas aktivitātē iedzīvotājiem un viesiem - pārgājieni un Medema purvu. - Noorganizēts aktīvās atpūtas pasākums Mārupes novada iedzīvotājiem un viesiem 13.08.2016. - tautas velobrauciens pa Mārupes novada atpūtas vietām pie ūdens. - 25.09. Noorganizēts Mārupes Aktīvā tūrisma sezonas noslēgums divās daļās - Mārupes rudens ražas gadatīrgus un Piedzīvojumu pārgājiens uz Medema purvu 2 iedzīvotāju un viesu grupām. <p>Pārgājienos un velobraucienā piedalījušies 250 dalībnieki.</p>

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevums	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>2.7.2. Tematisku tūrisma maršrutu izstrāde dažādām mērķa grupām Mārupes novadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aviācijas un tās vēstures maršruts; • Dabas vērtību maršruts; • Kultūrvēstures mantojuma maršruts; • Militārā mantojums maršruts; • Citi. 	Pastāvīgi 2016-2020	Izstrādāti tematiski tūrisma maršruti, kas tiek piedāvāti noteiktām novada viesu kategorijām.	Attīstības nodaļa, uzņēmēji,	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Izveidots novada Dabas vērtību maršruts. - Izveidots novada Aviācijas maršruts. - Uzsākta plašāka novada vēstures objektu izpēte, ar mērķi izveidot novada kultūrvēstures mantojuma maršrutu uz Latvijas simtgades svinību gadu.
		<p>2.7.3. Attīstīt kvalitatīvus tūrisma produktus konkrētām mērķa grupām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akītīvās atpūtas piedāvājums; • garstronomais tūrisms; • lauku (amatnieku, mājražotāju) tūrisms; • korporatīvais tūrisms – kolektīvu saliedēšanas pasākumi Pierīgā (izjādes, virvju parks); • un citi; 	Pastāvīgi 2016-2020	Izstrādāti tūrisma piedāvājumi dažādām novada viesu kategorijām.	Attīstības nodaļa, uzņēmēji	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Uzsāktas sarunas ar novada ēdināšanas uzņēmumiem par Mārupes novada ēdienu(-u) izveidošanu, kas tiktu piedāvāti ēdināšanas vietās.
3.		<p>4. Mērķis: Veicināt Mārupes novada tūrisma piedāvājuma atpazīstamību (organizēt tūrisma marketingu)</p>				
3.1.	Nodrošināt informācijas par Mārupes novada tūrisma piedāvājumu pieejamību	<p>3.1.1. Izdot kvalitatīvus Mārupes novada tūrisma bukletus, kartes, tūrisma info lapas, u.c., iekļaujot sakoptus, kvalitatīvus, viesmīligus un konkurētspējīgus tūrisma objektus un pakalpojumu sniedzējus, kuri vēlas iekļauties tūrisma sistēmā:</p> <p>3.1.1.1. Mārupes novada tūrisma buklets (stila grāmatīņa) vismaz 2 valodās (latviešu un angļu);</p> <p>3.1.1.2. Mārupes novada salokāmā tūrisma karte vismaz 2</p>	Regulāri 2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> • Iegādāti karšu faili info stendu un bukletu izdošanai. • Izdoti dažādi tūrisma bukleti, kas tiek izplatīti gan Mārupes novada pašvaldības iestādēs un tūrisma objektos, gan kaimiņu novadu tūrisma objektos (muzeji), gan TIC (Ķekavas TIC, Rīgas TIC, Jūrmalas TIC, Salaspils TIC, u.c.). 	Mārupes novada Dome – Attīstības nodaļa, sabiedriskās attiecības, kaimiņu pašvaldības.	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Noslēgts līgums ar SIA "Karšu izdevniecība Jāņa Sēta", par novada apskates objektu iekļaušanu izdevumā "Ceļvedis pa Rīgu un Rīgas apkaimēm. Latvija un tās iedzīvotāji cīņā par savu valsti un pretestība okupācijas varām (1918-1991)". Ar aprakstiem un attēliem izdevumā tiks aprakstīti 4

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>valodās (latviešu un angļu) ar visu tūrisma nepieciešamo informāciju un pakalpojumiem;</p> <p>3.1.1.3. Tematiski bukleti – velomaršuti, aktīvā atpūta, amatnieku piedāvājums, buklets "Mārupe bērniem" ar iespēju to izkrāsot, u.c.</p>				<p>Mārupes novada objekti (piemiņas vietas) - Piemiņa krusts (Baltais krusts) "Baigā gada" upuriem Skultes mežā, PSRS Baltijas flotes Gaisa karaspēka bumbvedējs IL-28, Skultē, Piemiņas ansamblis totalitāro varu upuriem pie Mārupes kapiem un Kapa vieta Barikāžu laikā nogalinātajam šoferim Robertam Mūrniekam.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izdots tematisks buklets ar novada 3 interesantākajiem velomaršutiem, sadarbībā ar Ķekavas un Salaspils novadiem. - Izdots buklets par Mārupes novada amatnieku, mājražotāju un mākslinieku piedāvājumu "Radīts Mārupes novada" (septembrī 4000 gab.).
		<p>3.1.2. Nodrošināt informācijas par novada tūrisma piedāvājumu pieejamību interneta vidē:</p> <p>3.1.2.1. Sadaļas "Tūrisms" izveidošana, regulāra aktualizēšana un modernizēšana Mārupes novada domes mājaslapā www.marupe.lv vismaz 2 valodās.</p> <p>3.1.2.2. Informācija par novada tūrisma piedāvājuma</p>	2016-2020	<ul style="list-style-type: none"> • Izveidota visaptveroša pašvaldības mājaslapas sadala "Tūrisms", regulāri ievietota jaunākā informācija un izmaiņas par tūrisma piedāvājumu (apskates objekti, tūrisma karte, maršuti, atbalsts uzņēmējiem, saistotie noteikumi, stratēģija, likumi, statistika, aptaujas par tūrismu, u.c.); • Izveidota mājaslapas adaptīvā versija, kas to pielāgos 	Attīstības nodaļa, Sabiedriskās attiecības	<p>PROCESĀ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Novada mājaslapā izveidota, aktivizēta sadaļa "Tūrisms", regulāri tiek papildināta un atjaunota ievietotā informācija. - Izveidota interaktīva tūrisma objektu un maršrutu karte, kas pieejama pašvaldības mājaslapas sadaļā tūrisms,

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevums	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>3.1.2.3. Mājaslapas adaptīvās versijas izstrāde.</p> <p>3.1.2.4. Interaktīvā karšu pārlūka par Mārupes novadu uzturēšana un regulāra atjaunošana (visi objekti un maršruti elektroniski) mājaslapā www.marupe.lv.</p> <p>3.1.3. Nodrošināt informācijas iekļaušanu par Mārupes novada tūrisma piedāvājumu reģionālās un nacionālās elektroniskajās tūrisma datu bāzēs, drukātajos bukletos, utt.:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1.3.1. Latvijas oficiālais tūrisma portāls http://www.latvia.travel.lv 3.1.3.2. Vidzemes tūrisma asociācijas mājaslapa www.vidzeme.com 3.1.3.3. Tematiskas interneta datu bāzes par Latvijas tūrisma piedāvājumu www.celogudri.lv, u.c. 3.1.3.4. Reģionāli un tematiski izdevumi, piemēram, VTA Latvijas marķēto velomaršrutu karte, VTA reģiona tūrisma karte, u.c. TAVA tūrisma kartēs "Rīga un tās apkārtne", "Atpūta ģimenei ar bērniem Latvija", u.c. <p>3.1.4. Izveidot reklāmas klipu par Mārupes novadu, kurš iekļautu novada labāko atpūtas piedāvājumu – pasākumi, aktīvās atpūtas iespējas, atpūta pie</p>	Pastāvīgi 2016-2020	<p>automātiski jebkurai elektroniskai ierīcei uz kā tā tiek skatīta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informācija par Mārupes tūrisma piedāvājumu pieejama un tiek izplānīta reģionālos un nacionālos tūrisma marketinga izdevumos – gan elektroniskos, gan drukātos materiālos. Tā regulāri tiek aktualizēta. 	Attīstības nodaļa, Sabiedriskās attiecības, uzņēmēji.	PROCESĀ: <ul style="list-style-type: none"> - Saite uz Mārupes novada tūrisma piedāvājumu pieejama Vidzemes tūrisma asociācijas mājaslapā pie informācijas par novadu. - Panākts vienošanās ar Ekonomikas Ministrijas Tūrisma departamentu, ka vismaz viens novada objekts – Aviācijas tehnikas muzejs, tiek atzīts par tik unikālu, lai to iekļautu departamenta izdotajā valsts celvedī "Rīga un tās apkārtne". - Atjaunota informācija par vairākiem novada objektiem Latvijas tūrisma portālā http://www.latvia.travel.lv - Mārupes novada velomaršruts Nr.114 iekļauts VTA izdotajā Latvijas velomaršrutu kartē.
			2017-2018	<ul style="list-style-type: none"> • Izveidots reklāmas video par Mārupes novadu, kurš var tikt izmantot novada popularizēšanai mājaslapā 	Attīstības nodaļa, Sabiedriskās attiecības,	IZPILDĪTS: <ul style="list-style-type: none"> - Sagatavots Mārupes novada tūrisma video klips 2min garumā,

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
		<p>dabas un ainavas, apskates objekti. Tas tiktu izmantots:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pašvaldības mājaslapā un citos sociālajos tīklos; • saskaņojot ar uzņēmējiem varētu tikt ievietots viņu tūrisma objektu mājaslapās; • būtu kā noderīga novada vizītkarte dažādos semināros un konferencēs, kurās piedalās Mārupes novads; • novada vizītkarte tūrisma izstādē Balttour; • izmantojams arī uz interaktīvajiem informācijas stendiem. 		<p>www.marupe.lv, citos elektroniskos tūrisma resursos, uz interaktīvajiem stendiem novadā, starptautiskajā tūrisma izstādē "Balttour" Latvijā, dažādos semināros un konferencēs, kur jāpresentē Mārupes novads, ārvalstu komandējumos, u.c.</p>	novada tūrisma uzņēmēji, biedrības	iekļaujot tajā labāko no novada tūrisma piedāvājuma.
3.2.	Tūrisma marketinga aktivitātes sadarbībā ar tūrisma pakalpojumu sniedzējiem	<p>3.2.1. Novada Tūrisma marketinga aktivitātes sadarbībā ar tūrisma uzņēmējiem:</p> <p>3.2.1.1. Vides reklāmas izvietošana par novada tūrisma piedāvājumu privātajos tūrisma objektos – piemēram, banneris Mārupes novada popularizēšanai golfa laukuma "Viesturi" teritorijā uz karkasa (bannera izmērs 5900mm x 2900mm);</p> <p>3.2.1.2. Citi sadarbības projekti;</p>	2016-2020	Sadarbībā ar novada tūrisma uzņēmējiem realizēti dažādi novada tūrisma piedāvājuma popularizēšanas pasākumi un akcijas.	Mārupes novada dome, tūrisma objekti un uzņēmēji	IZPILDĪTS: <ul style="list-style-type: none"> - Noslēgts sadarbības līgums ar SIA "Golf Estate International" un pretim golfa laukuma "Viesturi" kluba ēkai uzstādīts banneris (5900mm x 2900mm), ar mērķi laukuma viesiem un garāmbraucējiem popularizēt citas atpūtas iespējas novadā. - Pašvaldība gada garumā izplatījusi
3.3.	Tūrisma marketinga aktivitātēs sadarbībā ar citām pašvaldībām	3.3.1. Nodrošināt par Mārupes novadu izdoto tūrisma materiālu izplatīšanu kaimiņu novadu un pilsētu TIP un TIC.	2016-2020	Tūrisma informācija par Mārupes novada tūrisma piedāvājumu pieejama reģiona Tūrisma informācijas punktos un centros.	Attīstības nodaļa	IZPILDĪTS: <ul style="list-style-type: none"> - Mārupes novada tūrisma materiāli tiek izplatīti Vidzemes tūrisma asociācijas biedru sanāksmēs, kur tie nonāk Vidzemes reģiona TICos.

Nr.	Uzdevums/ Apakšuzdevum s	Aktivitāte	Izpildes termiņš	Rezultatīvie indikatori	Atbildīgais	Izpildes statuss
						<ul style="list-style-type: none"> - Velomaršrutu ceļvedis par Mārupes, Ķekavas un Salaspils velo maršutiem, kurš izdots 2015.gadā tiek izplatīts Salaspils un Ķekavas novadu TICos.
3.4.		<p>3.4.1. Tūrisma klāstera veidošana ar kaimiņu novadiem – Babītes un Olaines novadu kopīgai visu 3 novadu tūrisma piedāvājuma popularizēšanai. Iespējamās sadarbības formas:</p> <p>3.4.1.1. Kopīgi tūrisma materiāli (tūrisma ceļvedis, velomaršrutu ceļvedis, utt);</p> <p>3.4.1.2. Dalība tūrisma izstādē “Balttour” vienotā stendā, tādējādi parādot plašāku un saistošāku tūrisma produktu piedāvājumu vienuviet, kā arī samazinot katras partnera atsevišķas dalības izstādē izmaksas;</p>	Pēc nepieciešamības un pieprasījuma 2017-2019	Mārupes novada tūrisma piedāvājums tiek popularizēts sadarbībā ar kaimiņu novadiem, veidojot dažādāku un visaptverošāku tūrisma piedāvājumu, kas ir saistošs lielākam cilvēku skaitam.	Mārupes novada dome, Babītes novada dome, Olaines novada dome	<p>PROCESĀ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Notikušas tikšanās ar kaimiņu novadu pašvaldībām par iespējamu sadarbību, daloties ar Mārupes novada pieredzi tūrisma attīstības veicināšanas uzsākšanā. - Kopā ar Ķekavas un Salaspils novadiem izdots velomaršrutu ceļvedis, ka pieejams šo novadu TICos. - Izstrādāti velomaršuti, ka savieno Mārupes novadu ar kaimiņu novadiem. - Olaines novadā un Babītes novadā notiek tūrisma piedāvājuma apzināšana, izstrādāti velomaršuti.

4. Mārupes novada Mārketinga konsultatīvās padomes darbība 2016. gadā

Mārupes novada Tūrisma konsultatīvā padome tika izveidota ar Mārupes novada Domes 27.04.2016. lēmumu Nr.7 “*Par Mārupes novada Tūrisma konsultatīvās padomes nolikuma apstiprināšanu*” un apstiprināts tās nolikums.

2016.gadā Padomes sanāksmes notikušas 2 reizes.

24.05.2016. – Pirmā padomes sēde:

Pieņemtie lēmumi:

1. Padomes pārstāvji ir tiesīgi ierosināt priekšlikumus, sūtīt Attīstības nodaļai dažādas aktualitātes, jautājumus, kurus nepieciešams risināt sadarbībā ar pašvaldību, vēlmi kaut ko iniciēt un uzsākt.
2. Rosināt tūrisma pakalpojumu sniedzējus iesūtīt Mārupes novada tūrisma sadaļā jaunus fotomateriālus, lai varētu papildināt tūrisma sadaļas foto galeriju.
3. Ierosina ceļotāju/ velomaršrutu kartē norādīt labierīcības vietas, jo tūristi tam pievērš uzmanību un garos ceļa posmos tas ir būtiski.
4. Ierosina paredzētajās mācībā apskatīt sekojošus jautājumus un tēmas: sociālo kontu izmantošana (vizuālā statusa, satura radīšanu); grāmatvedības tēma; kvalitātes prasības, standarti.
5. Ierosina atsūtīt idejas un priekšlikumus par to, ko vajadzētu ieviest Mārupē – pasākumu, festivālu utt.
6. Nākamā tūrisma padomes sanāksme būs rudenī pēc aktīvā tūrisma sezonas noslēguma.

24.11.2016. Otrā padomes sēde:

Tūrisma konsultatīvās padomes un Mārupes novada tūrisma uzņēmēju izbraukuma sēde – Pirmā daļa: iepazīšanās ar Mārupes novada 2016.gada jaunajiem tūrisma objektiem un pakalpojumiem;

Otrā daļa - Diskusija par 2017.gadā plānotajām aktivitātēm novada tūrisma attīstībai un novada tūrisma stratēģijas īstenošanai.

Pieņemtie lēmumi:

1. Apstiprina Mārupes novada tūrisma video.
2. Apstiprina darba plānu tūrisma attīstībai 2017.gadam.

09.12.2016. Tūrisma konsultatīvās padomes un Marketinga konsultatīvās padomes pieredzes apmainas brauciens uz Tartu, Igaunijā.

Braucienas mērķi:

- a. iepazīties ar Igaunijas Aviācijas muzeja pieredzi tādu apjomīgu eksponātu kā gaisa kuģi eksponēšanā un muzeja uzturēšanā;
- b. apskatīt kā mūsdienu tehnoloģijas tiek izmantotas modernu muzeja ekspozīciju veidošanā 2016.gada oktobrī jaunatvērtajā Igaunijas Tautas muzejā;
- c. Apskatīt Tartu Ziemassvētku tirdziņu noformējumu un organizāciju;
- d. Apskatīt Tartu TIC un tajā pieejamos tūrisma materiālus.

5. STATISKIE DATI

Laikā uz 2016.gada 31.decembri Mārupes novada domes Tūrisma objektu un sniegtu pakalpojumu datu bāzē ir atzīmēts šāds objektu un to kategoriju skaits:

Meistari – 46: 35 amatnieki, 4 mākslinieki, 7 mājražotāji.

Naktsmītnes - kopā 14. Pa kategorijām 3 viesnīcas, 8 viesu nami, 5 kempinga vietas (3 no tiem unikāli, jo 2 atkārtojas pie viesu namiem) 1 dzīvnieku viesnīca.

Ēdināšanas objekti – kopā 20: Pa kategorijām 5 restorāni, 5 kafejnīcas, 4 ātrās ēdināšanas uzņēmumi, 5 ēdināšanas vietas lidostā “Rīga” (2 unikāli, jo 3 atkārtojas citās kategorijās), 3 ēdienu piegādes servisi un konditorejas (2 unikāli, viens atkārtojas pie kafejnīcām), 2 sezonas ēdināšanas vietas.

Apskates objekti – kopā 18: 6 piemiņas vietas, 4 vēsturiskas celtnes vai ēkas, 5 mūsdienu ēkas un pilsētvides objekti, 3 muzeji vai novadpētniecības ekspozīcijas.

Aktīvās atpūtas objekti – kopā 26: 6 zirgu stālli, 3 atpūtas vietas pie ūdens, 2 veikborda parki, 1 golfa laukums, BMX sporta parks, 3 tenisa halles, 7 sporta centri un laukumi, 1 virvju parks, 1 auto moto trase, 1 šautuve.

Kopā 78 tūrisma objekti, 46 meistari.

Par 2016.gadu viesu apmeklējuma statistiku snieguši 11 novada tūrisma objekti, kas ir par 4 objektiem vairāk nekā saņemtajā informācijā par 2015.gadu.

No tūrisma uzņēmēju sniegtās objektu apmeklējuma statistikas par 2016.gadu novērojams viesu skaita pieaugums objektos par 10-15%.